

Styrets årsberetning 2021

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS (HDS) er et ideelt sykehus eid av Haraldsplass Diakonale Stiftelse. Sykehuset er lokalsykehus i indremedisin for 150 000 innbyggere i tre bydeler i Bergen, Samnanger og kommunene i Nordhordland. HDS har akutte og elektive funksjoner innenfor indremedisin, kirurgi og ortopedi. Sykehuset er en viktig del av det offentlige helsetilbudet gjennom driftsavtale med Helse Vest RHF, og har akuttmedisinsk beredskap ved større hendelser gjennom beredskapsplaner med Helse Bergen. Sykehuset har også et konkurransedyktig døgntilbud innen laboratorie- og røntgentjenester.

Sykehusets visjon om å bidra til livsmestring, helse og lindring for pasienter og pårørende ligger til grunn for et ufravikelig fokus på helhetlig pasientbehandling i sykehusets strategi og daglig drift. Som diakonal virksomhet arbeider sykehuset kontinuerlig med verdispørsmål, etisk refleksjon og holdninger i ønsket om at våre pasienter, pårørende og medarbeidere skal oppleve kompetanse med hjertevarme. I tillegg bidrar sykehusets mange frivillige til at våre pasienter får en god opplevelse under oppholdet.

Sykehuset er opptatt av tett samhandling med primærhelsetjenesten og er aktivt involvert i den gode samhandlingsstrukturen som vi har sammen med Helse Bergen og de 18 kommunene i nedslagsfeltet. Oversikt over samhandlingsstruktur, samarbeidende kommuner, ulike samarbeidstiltak og gjeldende avtaleverk i lokalsykehusområdet er tilgjengelig på www.saman.no. I 2021 har samhandlingsstrukturen blant annet jobbet med etablering av Helsefelleskap. I 2021 har sykehuset arrangert ett samhandlingsseminar for fastleger og andre leger i primærhelsetjenesten med høyt oppmøte og gode tilbakemeldinger i evalueringsskjemaet i etterkant. Siden oppstart av pandemien i 2020 har Haraldsplass Diakonale Sykehus vært representert i Pandemikoordineringsgruppen, sammen med Helse Bergen og de 18 kommunene, på bakgrunn av felles *Seravtale for samhandling ved pandemisk influensa*.

Forskning er en av sykehuset fire hovedoppgaver og mangeårige satsninger har løftet forskningsaktiviteten på sykehuset slik at man i dag har aktive forskningsmiljøer innen geriatri og demens, gastromedisin, kne- og skulderortopedi, gastrokirurgi og lipødem. Sykehuset har hatt en jevn vekst i forskningsaktiviteten og har i 2021 publisert 64 artikler og produsert to doktorgrader. Sykehuset fikk i 2021 en større forskningstildeling til et nasjonalt klinisk behandlingsstudie for pasienter med lipødem fra programmet KLINBEFORSK. Dette blir det første kliniske behandlingsstudiet som ledes fra Haraldsplass Diakonale Sykehus. Den regionale strategiske satsningen «Nettverk for kneskader», som er finansiert fra Helse Vest, ledes også fra sykehuset gjennom Forskningsgruppe for Artroskopi og Idrettstraumatologi. Demensmiljøet på sykehuset, som er samarbeidspartnere i det nasjonale kliniske behandlingssenteret NeuroSysmed, fikk en tildeling fra en strategisk utlysning for mindre foretak fra Helse Vest.

Haraldsplass Diakonale sykehus er en viktig praksisarena for elever og lærlinger, og studenter i mange helseprofesjoner, både i grunnutdanning og videreutdanning. Vi har også ansvar for utdanning av legespesialister innen en rekke fagområder. Sykehuset har svært godt samarbeid med VID, HVL og UiB på mange ulike områder og nivåer. Samarbeidet har blitt enda tettere gjennom 2021 der det ble svært viktig å få studenter gjennom praksisløpene på tross av strenge smittevernstiltak. Det har også vært en økning i antall helsefagstudenter i praksis som har krevd tett og god samhandling, og ikke minst ved at VID og sykehuset på slutten av 2021 ble samlokalisert på Haraldsplass Helsecampus.

Sykehuset leverer helsetjenester av god kvalitet og med høy pasientsikkerhet. Det er et kontinuerlig fokus på å redusere antall uønskede hendelser, med gode rutiner for gjennomgang av rapporter, risikovurderinger og Lesson Learned (LL) metodikk for å sikre systematisk læringseffekt på tvers av avdelinger og klinikker. Gjennom pasientsikkerhetsvisitter på avdelinger settes fokus på ytterligere forbedringsområder og tiltak.

Brukermedvirkning er en viktig del av pasientsikkerhetsprogrammet. Brukerutvalget ved sykehuset er representert i klinisk etisk komité og i ulike prosjekt og grupper som arbeider for å forbedre tjenestene på sykehuset. Styret blir løpende informert om pasientsikkerhetsarbeidet og er trygg på at sykehusets fokus på kvalitet og forbedringsarbeid er med på å styrke pasientsikkerheten.

HDS tilstreber å være en attraktiv og god arbeidsplass for alle arbeidstakere. Arbeidsmiljøet vurderes som godt og bekreftes i årlige medarbeiderundersøkelser. Sykehuset hadde i 2021 rundt 1200 ansatte som utførte 810 brutto årsverk. Sykefraværet i 2021 var på 7,2 prosent (2,4 prosent korttidsfravær og 4,8 prosent langtidsfravær). Sykehuset legger til rette for at flest mulig skal kunne stå i arbeid når helsen blir en utfordring i den grad dette er mulig å få til. Sykehuset har også ulike tiltak gjennom NAV tilrettelagt for mennesker som av ulike årsaker har falt ut av arbeidslivet. Det holdes jevnlig møter i sykehusets arbeids- og miljøutvalg (AMU) og HMS-utvalg. Utover dette har sykehusets ledelse faste samarbeidsmøter med alle hovedtillitsvalgte og hovedverneombud og det gjennomføres månedlige arbeidsmiljømøter mellom leder, tillitsvalgt og verneombud på alle avdelinger. Sykehuset arbeider kontinuerlig med å styrke meldekulturen for at avvik rapporteres og tas tak i. I 2021 ble det registrert rundt 250 ansatte/HMS saker. Dette var en liten nedgang og har nok en sammenheng med den pågående pandemien. Områdene som blir oftest meldt er innen områdene organisatorisk arbeidsmiljø og biologisk arbeidsmiljø.

Sykehuset er miljøsertifisert etter ISO 14001 standarden og har som mål å øke miljøbevisstheten i det daglige arbeidet ytterligere gjennom gode rutiner og arbeidsmetoder. Sykehuset har miljøbevisste ansatte som bidrar aktivt til vår miljøprestasjon gjennom konkrete tiltak. Styret opplever at sykehuset har god oversikt over hvordan sykehusdriften påvirker naturen, og at vedtatt miljøpolitikk og miljømål blir fulgt opp.

Sykehuset har fokus på å være en arbeidsplass for alle uavhengig av alder, kjønn, religion, livssyn og seksuell orientering og tilstreber å kunne legge til rette innenfor de rammene som er mulig for de av våre ansatte som av helsemessige årsaker trenger dette. Det systematiske HMS-arbeidet på sykehuset skal bidra til at ansatte har et helsefremmende arbeidsmiljø, og redusere risiko for uønskede hendelser. I 2021 har det vært et ekstra fokus på turnusplanene for våre ansatte. Vi ønsker å redusere antall quick returns som innebærer vaktkombinasjonen kveld/dag og har målsatt dette for 2022. For å identifisere risiko for diskriminering og hindre for likestilling har HR, tillitsvalgte og verneombud gjennomført en risikovurdering av ulike personalområder og diskrimineringsgrunnlag på systemnivå. Et detaljert innblikk i hvordan sykehuset har jobbet med likestilling og ikke-diskriminering i hht. aktivitet og redegjørelsesplikten i 2021 er tilgjengelig i [årsrapporten](#)

Sykehuset leverer tjenester etter avtale med Helse Vest RHF, som konkretiseres gjennom årlige bestillinger. Helse Vest RHF har vært sykehusets primære oppdragsgiver også i 2021. Per 31.12.2021 overstiger ikke-balanseførte pensjonsforpliktelsel selskapets egenkapital. Vurderingen om grunnlaget for fortsatt drift er basert på at det er et offentlig ansvar å dekke de historiske pensjonskostnadene hos ideelle aktører som driver helse- og sosiale tjenester etter avtale med staten.

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift i samsvar med regnskapslovens § 3-3, og styret bekrefter at denne forutsetningen er til stede.

Samlet sett viser årsregnskapet for 2021 et overskudd på kr. 22,0 millioner, mot kr. 36,1 millioner i overskudd for 2020. Den regnskapsmessige resultatnedgangen i 2021 er i hovedsak relatert til økt pensjonskostnad.

I 2021 har selskapet balanseført nye utstyrsinvesteringer for kr. 36,6 millioner mot kr. 41,2 millioner for 2020. Balanseført verdi av varige driftsmidler pr. 31.12.2021 er kr. 166,1 millioner mot kr. 155,8 millioner i 2020.

Kontantbeholdning ved utgangen av regnskapsåret var kr. 205,8 millioner, mot kr. 215,0 millioner i 2020. I tillegg er kr. 16,6 millioner av selskapets likviditetsbeholdning plassert i rentefond. Selskapets likviditetsbeholdning er i hovedsak bundet opp mot fremtidig premiebetaling for selskapets tjenestepensjonsavtaler. Styret har stort fokus på likviditetsutviklingen inn i år 2021 og vil fortsette arbeidet med å styrke likviditetssituasjonen til sykehuset.

Langsiktig gjeld pr. 31.12.2021 var kr. 53,4 millioner mot kr. 53,4 millioner i 2020. Kortsiktig gjeld pr. 31.12.2021 var kr. 210,0 millioner mot kr. 179,0 millioner i 2020.

Selskapet har en ikke-balanseført pensjonsforpliktelse på kr. 215,0 millioner inklusiv arbeidsgiveravgift per 31.12.2021. Denne underdekningen finansieres løpende gjennom avtalen med Helse Vest RHF. Ved utgangen av 2021 var egenkapitalen i foretaket kr. 185,0 millioner (EK-andel 33,9 prosent) mot kr. 162,9 millioner (EK-andel 30,9 prosent) i 2020. Av egenkapitalen per 31.12.2021 utgjorde forskuttert kompensasjon for pensjonskostnader kr. 70,4 millioner, mot kr. 66,2 millioner per 31.12.2020. Det er således styrets vurdering at egenkapitalandelen fremdeles er lav, og det må arbeides for å øke denne gjennom årlige overskudd fra sykehusdriften.

Styret mener at årsregnskapet for 2021 gir en rettvise oversikt over sykehusets stilling, utvikling og resultat.

Den vedvarende pandemisituasjonen forventes å kunne påføre sykehusdriften negativ resultateffekt i 2022. Styret legger til grunn at sykehuset vil kompenseres for inntektstap og / eller merkostnader som følge av dette.

Selskapet har som målsetning å minimere finansiell risiko. Ved årsslutt er ingen eiendeler eller gjeld i utenlandsk valuta og er derfor ikke eksponert for valutarisiko. Selskapets likviditet er god som følge av forskuttert pensjonspremie, og er i hovedsak plassert i bankinnskudd. Deler av selskapets overskuddslikviditet plassert i rentefond. Gjennom dette er selskapet noe eksponert for rente- og kredittrisiko. Rentebetingelser på langsiktig gjeld på kr. 53,4 millioner er knyttet opp mot 3 måneders NIBOR.

Det er tegnet ansvarsforsikring for styrets medlemmer og daglig leder. Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for ren formueskade som sikrede kan pådra seg i funksjon som styremedlem eller daglig leder.

Parallelt med beredskapsarbeid og full drift har sykehuset også i 2021 utviklet seg for fremtiden. Høsten 2021 åpnet nye samlokaliserte poliklinikkareal på 4000 m², med 56 helt nye flotte oppgraderte behandlingsrom, gode ventesoner og nytt skopisenter med fem romslige undersøkelsesrom med omkleddingsrom. Totalt med nybygg og rehabilitering, har sykehuset hele 21 440 m² nytt og moderne areal for drift og pasientbehandling.

Sykehuset satser på moderne teknologi og fremstår som et av de mest moderne sykehusene i landet, med god sammenheng med arbeidsprosesser for å finne de gode løsningene for både pasienter og ansatte. Fokus fremover blir videre utvikling og forbedring av organisasjonen for å kunne møte en forventet betydelig økt aktivitet i årene som kommer. Prioriteringene i 2022 skal gjenspeile det ansvaret sykehuset har for å sikre kvalitativt gode spesialisthelsetjenester, bærekraftig utvikling og godt omdømme. Sykehusets leveranser av helsetjenester skal være av den beste kvalitet, slik at pasienter og pårørende kan si at de har møtt kompetanse med hjertevarme på Haraldsplass Diakonale Sykehus AS.

Styret takker alle ansatte, tillitsvalgte, brukerutvalg og andre samarbeidsparter for det gode engasjementet og innsatsen i 2021.

Bergen 30. mars, 2022

Jørn-Henning Theis
Styrets formann

Laila Dåvøy
Styrets nestleder

Dagrun Waag Linchauen
Styremedlem

Vigdis Anita Gåskjenn
Styremedlem

Victor D. Norman
Styremedlem

Søren Vindfeld
Styremedlem

Trond Larsen
Styremedlem

Susann Muri
Styremedlem

Jan Elvøy
Styremedlem

Kjerstin Fyllingen
Adm. direktør

